

LAKIVALIOKUNTA

Lausunto 2/1996 vp
Valtioneuvoston kirjelmä U 51/1995 vp

*Yleissopimus rikoksen johdosta tapahtuvan
luovuttamisen helpottamisesta*

Suurelle valiokunnalle

Johdanto

Vireilletulo

Eduskunnan puhemies on 21 päivänä marras-kuuta 1995 lähettänyt valtioneuvoston kirjelmän U 51/1995 vp Euroopan unionin puheenjohtajiston tekemästä Euroopan unionisopimuksen K.3 artiklaan perustuvasta ehdotuksesta yleissopimukseksi, joka koskee Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä rikoksen johdosta tapahtuvan luovuttamisen helpottamista, käsiteltäväksi suureen valiokuntaan ja samalla määrännyt, että lakivaliokunnan on annettava asiasta lausuntonsa suurelle valiokunnalle.

Asiantuntijat

Asian johdosta valiokunnassa ovat olleet kuultavina lainsäädäntöjohtaja Jan Törnqvist ja lainsäädäntöneuvos Pekka Aalto oikeusministeriöstä, osastopäällikkö Holger Rotkirch ulkoasiainministeriöstä ja valiokuntaneuvos Niilo Jääskinen.

Valtioneuvoston kirjelmä

Ehdotus yleissopimukseksi

Yleissopimus on tarkoitettu täydentämään Euroopan neuvoston rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevaa eurooppalaista yleissopimusta vuodelta 1957.

Rikoksen johdosta tapahtuvan luovuttamisen helpottamiseen pyritään ottamalla yleissopimukseen eurooppalaisesta luovutussopimuksesta poikkeavia määräyksiä, jotka koskevat luovutuskelpoisia rikoksia, poliittisista rikoksista ja fiskaalisista rikoksista tapahtuvaa luovuttamista, omien kansalaisten luovuttamista, rikoksen vanhentumisen ja yleisen armahduksen vaikutuksia luovuttamiseen, erityissäännöstä poikkeamista sekä edelleen luovuttamista toiseen Euroopan jäsenvaltioon.

Valtioneuvoston kanta

Hallitus katsoo, että rikoksen johdosta tapahtuvan luovuttamisen helpottaminen Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä on Suomen edun mukaista. Nimenomaan hallitus toteaa voitavansa hyväksyä sopimusehdotuksen säännöksen, jonka mukaan poliittiseen rikokseen syyllistynyt voidaan luovuttaa toiseen Euroopan unionin maahan.

Valtioneuvosto katsoo myös voitavansa hyväksyä säännösehdotuksen, jonka mukaan Suomen kansalainen voidaan luovuttaa, vaikka säännös on hallitusmuodon 7 §:n vastainen, ehdolla, että luovutettu oikeudenkäynnin jälkeen palautetaan Suomeen suorittamaan mahdollisesti tuomittua rangaistusta.

Valiokunnan kannanotot

Perustelut

Yleissopimuksen johdosta Suomen luovutuslainsäädäntöä on muutettava mm. siten, että poliittiseen rikokseen syyllistyneelle ei enää EU-maiden välisissä luovutuksissa myönnetä erikoisasetusta, jolla luovutuksesta vältyttäisiin. Saamansa selvityksen perusteella valiokunta hyväksyy tämän uuden periaatteen.

Lisäksi luovutuslainsäädäntöä on muutettava perustuslainsäätämisyjärjestyksessä säädettävällä lailla sen vuoksi, että Suomen kansalainen voitaisiin vastoin hallitusmuodon 7 §:ää luovuttaa tiettyjen edellytysten vallitessa. Vastaavantyyppinen Suomen kansalaiseen kohdistuva poikkeussäännös on ollut voimassa Suomen ja muiden Pohjoismaiden välisissä luovutuksissa vuodesta 1960. Uuden laajemman poikkeussäännöksen käytännöllinen merkitys olisi vähäinen. Valiokunta hyväksyy valtioneuvoston ehdollisen kannan.

Valiokunnalla ei tässä vaiheessa ole huomauttamista yleissopimuksen johdosta.

Lausunto

Lausuntonaan lakivaliokunta kunnioittaen esittää,

Helsingissä 14 päivänä maaliskuuta 1996

että valiokunta yhtyy hallituksen kantaan ja näin ollen puoltaa yleissopimuksen hyväksymistä.

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Henrik Lax /r, varapuheenjohtaja Matti Vähänäkki /sd ja jäsenet Sulo Aittoniemi /kesk, Anne Knaapi /kok, Pekka Kuosmanen /kok, Annika Lapintie /vas,

Kari Myllyniemi /kesk, Reino Ojala /sd, Markku Pohjola /sd, Matti Ryhänen /skl, Säde Tahvanainen /sd, Jukka Tarkka /nuors ja Jorma Vokkolainen /vas sekä varajäsen Vuokko Rehn /kesk.
